

Postavení Theodora Pištěka na scéně českého umění je bezesporu výjimečné. Je to dáno řadou důvodů: způsobem práce, rodinným původem, mnohovrstevnatou aktivitou. Patří k silné generaci umělců, která expandovala v šedesátých letech. V následujícím desetiletí, ve společensky komplikované situaci, rozvinul svoji „realistickou“ malířskou řeč, která ho proslavila na evropském i severoamerickém kontinentu. V malování či vytváření kreseb, a také v tvorbě objektů a instalací pokračuje s překvapivou kreativitou dodnes, jak ostatně dokazuje i brněnská výstava. Vedle malířské práce je také celosvětově uznávaným filmovým kostýmním návrhářem, který si sáhl i na nejvyšší filmařskou poctu, na Oscara. Pištěk byl také úspěšným automobilovým závodníkem, a to jak na okruzích, tak v rallye. A v neposlední řadě byl, či stále je, jednou z klíčových osobností *Palety vlasti*, seskupení umělců a filmařů, kteří nejrozdílnějšími kousky a akcemi recesisticky vzdorovali ne vždy příznivé umělecké a politické situaci minulých desetiletí.

V Brně vystavuje Theodor Pištěk poprvé, a hned se mu dostalo té cti, že má k dispozici celý Dům umění, tedy „Kunsthalle“, jejíž pověst je v českém prostředí bez přehánění legendární. Nejde v tomto případě o důslednou retrospektivu, výstava vychází v prvé řadě z prostorových dispozic Domu umění, a také z umělcova rozhodnutí vytvořit zde dvě velké instalace. Přináší také soubor zcela nových, dosud nevystavených prací, a to *Rozmluvy s Hawkingem* a cyklus *Město*. Přesto výstava poskytuje téměř komplexní pohled na Pištěkovu volnou tvorbu, tak jak se formovala od první poloviny šedesátých let až do současnosti.

Přináší také katalog, který se v textech kurátora Martina Dostála a v dalších třech statích, jejichž autoři jsou Terezie Petišková, ředitelka Domu umění města Brna, kurátor Pavel Vančát a Michal Novotný, ředitel Sbírký moderního a současného umění Národní galerie Praha, zabývá z různých pohledů pozoruhodnými aspekty a kontexty Pištěkova díla. Autoři zároveň dokazují, že i pro mladší generaci, a zde mám na mysli zejména Michala, je Pištěkovo dílo stále přitažlivé. Vedle řady textů klasiků českého kurátorství a Pištěkových současníků, které obsahovala malířova monografie z roku 2007 a z nichž jmenovitě zmíním alespoň Jindřicha Chalupického, Jiřího Šetlíka a umělce Stanislava Kolíbalu, který knihu také graficky upravoval, se tak pozoruhodně rozšiřuje pohled na tohoto žijícího klasika. A nejen pro vyzdvížení naznačené continuity i tento katalog otiskuje speciální text Jiřího Šetlíka, napsaný jako svého druhu pozdrav Theodoru Pištěkovi a jeho výstavě. Kruh se tak pomyslně uzavírá, ale současně je zřetelně otevřený pro všechny generace.

Výstava takového rozsahu by nebyla možná, vedle mimořádné vstřícnosti Domu umění města Brna, bez velkorysé podpory Ing. Libora Hledíka a firmy Trade Fides, která podpořila vznik obou rozsáhlých instalací. Katalog financovala Galerie Kodl. Velký dík patří také pražské Galerii Pecka, která celou akci iniciovala. Důležitou roli při vytváření výstavy hrála pak firma Film Dekor, když zejména Jan Dvořák věnoval výstavě zcela nevšední pozornost a energii. A firma auto I. S. R. zcela nezištně a velkoryse poskytla pro potřeby výstavy závodní motory Audi. Mladý sochař Jan Dostál pomohl při realizaci „nohy“ plastiky Minotaura.

Zásadním aspektem pro vznik výstavy byla také přátelská součinnost soukromých zapůjčitelů, galerií a sbírek, z nichž chci jmenovat Galerii Pecka, Galerii Kodl, Galerii Zdeněk Sklenář, sbírku COLLETT Prague/Munich a také veřejné instituce, z nichž musím vyzdvihnout na prvním místě Alšovu jihočeskou galerii v Hluboké nad

Vltavou a Galerii umění v Karlových Varech, kteří včas a prozřetelně zakoupili zásadní umělcova díla; dík patří ovšem i Národní galerii Praha, Galerii Benedikta Rejta v Lounech, Galerii moderního umění v Hradci Králové, GASK – Galerii středočeského kraje v Kutné Hoře a Museu Kampa – Nadaci Jana a Medy Mládkových v Praze. Za poskytnutí množství reprodukcí se sluší poděkovat Karlu Kerlickému z nakladatelství KANT a Marku Jodasovi. A za pomocné slovo a podporu také Stanislavu Kolíbalovi, jehož syn Pavel je už tradičně architektem výstavy.

Theodor Pištěk unquestionably occupies a unique position within the Czech art scene. There are a number of reasons for this: his way of working, family background and multi-layered activities. He is part of a strong generation of artists that expanded in the 1960s. In the decade that followed, when the social situation was complicated, he developed his own “realistic” artistic voice which made him famous in Europe and North America. He still continues to paint and draw and create objects and installations with surprising creativity, as the exhibition in Brno demonstrates. Alongside his work as a painter, he is also a world-renowned costume designer for films and has been awarded the highest cinematic honour – an Oscar. Pištěk was also a successful racing driver, both in circuit racing and rallying. Last but not least, he was – and still is – one of the key figures in *Paleta vlasti* (Palette of the Homeland), an association of artists and filmmakers who defied the often unfavourable artistic and political climate in past decades with all kinds of bizarre, tongue-in-cheek artworks and events.

This is the first time Theodor Pištěk has exhibited in Brno, and he was immediately granted the honour of taking over the entire House of Arts, i.e. *Kunsthalle*, an institution whose reputation in the Czech setting is nothing short of legendary. In this case, the exhibition is not an exhaustive retrospective: it is primarily based around the layout of the House and the artist’s decision to incorporate two large installations. It also includes a set of entirely new works never exhibited before; *Conversations with Hawking* and the series *The City*. Nevertheless, the exhibition provides an almost complete overview of Pištěk’s fine art as it developed from the early 60s to the present.

It also includes a catalogue with texts by the curator Martin Dostál and three other articles written by Terezie Petišková, director of the Brno House of Arts, Pavel Vančát and Michal Novotný, director of the Collection of Modern and Contemporary Art at the National Gallery Prague, dealing with noteworthy aspects and contexts of Pištěk’s work from various perspectives. At the same time, they prove that even for the younger generation – and here I am thinking of Michal in particular – Pištěk’s work still has great appeal. Along with a number of texts by leading lights of Czech curating and contemporaries of Pištěk’s contained within the 2007 monograph on the painter – including Jindřich Chalupický, Jiří Šetlík and the artist Stanislav Kolíbal, who was also responsible for the book’s graphic design – this provides us with a much more rounded view of this living legend. And not only to highlight the continuity indicated, this catalogue also contains a special text by Jiří Šetlík, which began as a kind of introductory greeting to Theodor Pištěk and his exhibition. The circle thus closes, but at the same time is clearly open to all generations.

As well as outstanding cooperation from the Brno House of Arts, an exhibition of this scale would not have been possible without generous support from the Trade Fides company and Mr Libor Hledík, which sponsored the creation of the large-scale installations. The catalogue was financed by Galerie Kodl. Special thanks also go to Galerie Pecka in Prague, which initiated the whole event. An important role in putting together the exhibition was played by the Film Dekor company, with Jan Dvořák in particular devoting an exceptional amount of time and energy to the exhibition. And the I.S.R. car firm completely selflessly and generously provided the exhibition with Audi racing-car engines. The young sculptor Jan Dostál helped in creating the “leg” of the Minotaur sculpture.

An important aspect of the exhibition’s creation was the friendly cooperation from private lenders, galleries and collections – a special mention goes to Galerie Pecka, Galerie Kodl, the Zdeněk Sklenář Gallery and the Collett Prague/Munich collection – as well as public institutions, especially the Aleš South Bohemian Gallery in Hluboká nad Vltavou and the Karlovy Vary Art Gallery, which purchased major works by the artist in a timely and providential fashion; however, I would also like to thank the National Gallery Prague, the Benedikt Rejt Gallery in Louny, the Gallery of Modern Art in Hradec Králové, GASK – the Gallery of the Central Bohemian Region in Kutná Hora and the Kampa Museum – the Jan and Meda Mládek Foundation in Prague. Thanks are also due to Karel Kerlický from KANT publishers and to Marek Jodas for providing a large number of reproductions. And I am grateful to Stanislav Kolíbal – whose son Pavel, as is now traditional, designed the exhibition – for his advice and support.

MARTIN DOSTÁL

Adie, Guy Moll Adieu, Guy Moll, 1992–2017, 115 × 150 cm, olej na plátně oil on canvas

Theodor Pištěk angelus

25. 9. 2019 – 12. 1. 2020

Dům umění města Brna The Brno House of Arts

Kurátor a text Curator and text Martin Dostál
 Architekt Exhibition design Pavel Kolíbal
 Jazyková spolupráce Copy editing Kateřina Danielová
 Překlad Translation Graeme Dibble
 Grafický design Graphic design Zdeněk Ziegler, Jan Bouček
 Koordinace Coordination Terezie Petišková, Jitka Pernesová
 Technická spolupráce Technical support
 Jan Dvořák, Jan Dostál, Film Dekor, Zdeněk Hamža
 Instalace výstavy Exhibition installation
 Radek Čák, Pavel Dvořák, Jakub Orel Tomáš, Tomáš Plachký
 Média Media Anna Saavedra
 Doprovodný program Accompanying programme Hana Plochová
 Edukační program Educational programme Romana Horáková
 Náklad Print run 4000 výtisků copies
 Vytiskl Printed by Helbich tiskárna a. s.
 Vydal Dům umění města Brna v roce 2019
 Published by the Brno House of Arts in 2019

Pořadatelé děkují za laskavou spolupráci a vstřícnost při přípravě výstavy:

The organisers thankfully acknowledge the kind collaboration and helpfulness of: Galerie Pecka, Galerie Kodl, Galerie Zdeněk Sklenář, Collette Prag/München, Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, Galerie umění v Karlových Varech, Národní galerie Praha, Kunsthalle Praha, Galerie Benedikta Rejta v Lounech, Galerie moderního umění v Hradci Králové, GASK – Galerie středočeského kraje v Kutné Hoře, Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových v Praze, Karel Kerlický a nakladatelství Kant, Marek Jodas, Stanislav Kolíbal, Igor Salaqvarda a všichni soukromí zapůjčitelé and all private lenders.

Pořadatel Organizer Dům umění města Brna The Brno House of Arts

Malinovského nám. 2, Brno
 Otevřeno út–ne 10–18 h Open Tue–Sun 10 am – 6 pm

Záštitu nad výstavou převzala paní Markéta Vaňková, primátorka statutárního města Brna. The exhibition is organized under the auspices of Ms Markéta Vaňková, Mayor of the City of Brno.

Statutární město Brno dotuje provoz Domu umění města Brna, příspěvkové organizace. The Brno House of Arts is a contributory organisation funded by the Statutory City of Brno.

Zvláštní poděkování Special thanks
 Ing. Libor Hledík a firma Trade Fides, a.s., Film Dekor s.r.o.

Doprovodný program
 16. 10. 2019, 16 h
 Komentovaná prohlídka výstavy s Terezií Petiškovou, ředitelkou Domu umění města Brna
 13. 11. 2019, 17 h
 Komentovaná prohlídka výstavy s historikem umění Pavlem Vančátem
 12. 12. 2019, 17 h
 Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorem Martinem Dostálem
 12. 1. 2020, 17 h
 Dernisáž a komentovaná prohlídka výstavy s kurátorem Martinem Dostálem

Accompanying programme
 16 Oct, 2019, 4 pm
 Exhibition talk with Terezie Petišková, Director of the Brno House of Arts
 13 Nov, 2019, 5 pm
 Exhibition talk with art historian Pavel Vančát
 12 Dec, 2019, 5 pm
 Exhibition talk with curator Martin Dostál
 12 Jan, 2020, 5 pm
 Finissage and exhibition talk with curator Martin Dostál

S podporou Supported by

Hlavní mediální partner Main media partner

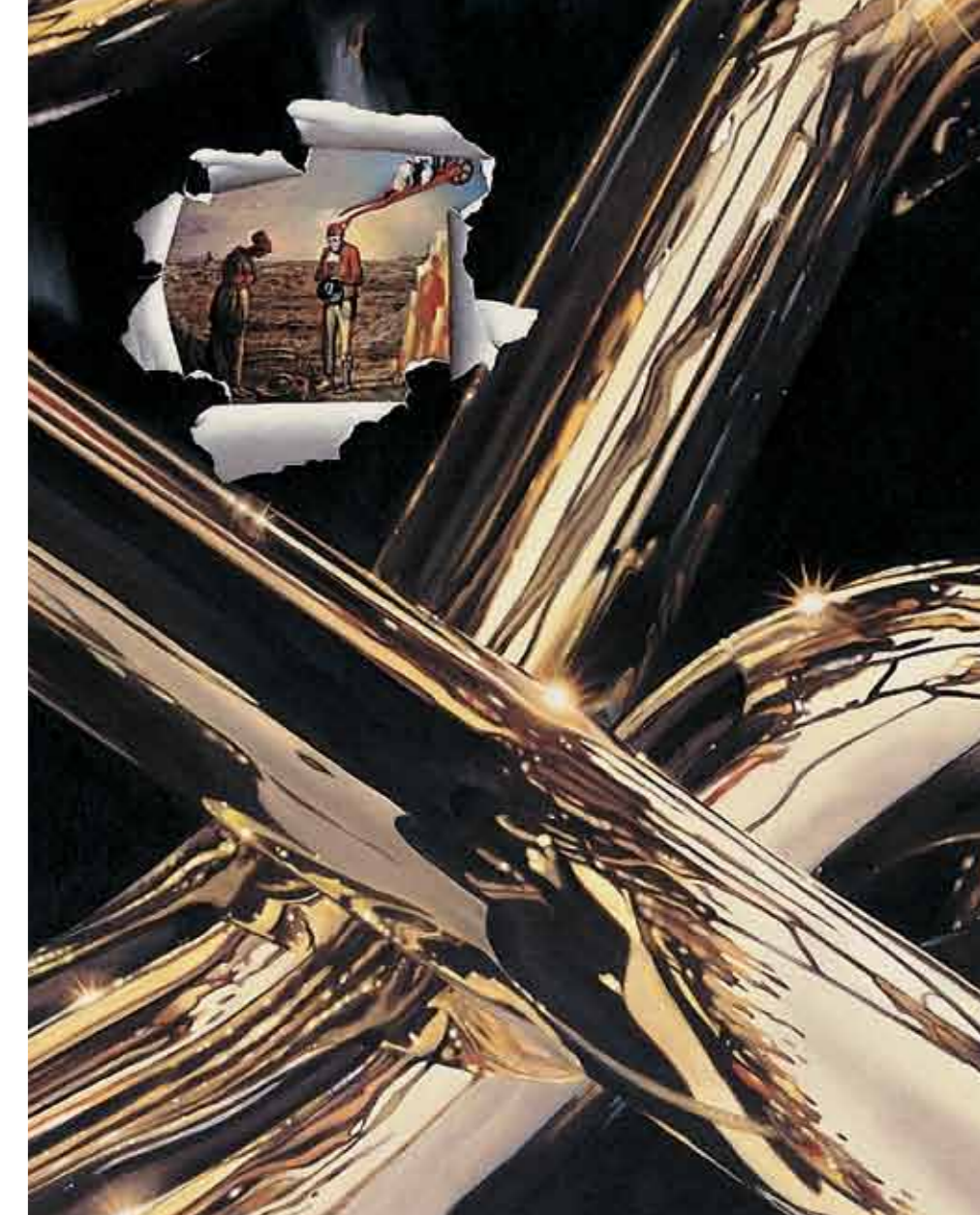

Mediální partneři Media partners

Dům umění města Brna
 The Brno House of Arts

www.dum-umeni.cz

Theodor Pištěk angelus

Angelus, 1978, 117 × 149 cm, olej na plátně oil on canvas

Theodor Pištěk se narodil 25. října 1932 v Praze v umělecké rodině, jeho rodiči byli herec Theodor Pištěk a herečka Marie Ženíšková; jeho pradědečkem byl malíř František Ženíšek, příslušník generace Národního divadla.

V letech 1948 až 1952 navštěvoval Vyšší školu uměleckého průmyslu v Praze. Jako osmnáctiletý vstoupil roku 1950 do Autoklubu. Akademii výtvarných umění v Praze studoval v ateliéru Vratislava Nechleby (1952–1959), čestný rok pak strávil v ateliéru Antonína Pelce. Na Akademii se seznámil s Hugem Demartinim, Bedřichem Dlouhým, Janem Koblasou, Jaroslavem Vožniakem či Karlem Neprašem, s nimiž navázal celoživotní přátelství. Filmový režisér František Vláčil jej v roce 1959 oslovil ke spolupráci na filmu *Holubice*, vedle výtvarné spolupráce vytvořil Pištěk také kostýmy. Od té doby se podílel jako výtvarník kostýmů na více jak stovce filmů.

Svou první samostatnou výstavu měl v roce 1960 v pražském Filmovém klubu. V roce 1962 došlo k založení recesistického sdružení Paleta vlasti, Theodor Pištěk byl jedním z jeho prezidentů. Vytvořil kostýmy pro vrcholné filmy Františka Vláčila *Markéta Lazarová* a *Údolí včel* (1967). Na Expo 1967 v Montréalu spolupracoval na výtvarném řešení výstavy *Člověk a jeho svět*. V letech 1972 a 1973 byl nominován do československého reprezentačního družstva pro závody na okruzích. Roku 1977 se úspěšně zúčastnil 9. mezinárodního festivalu malby v Cagnes-sur-Mer.

Za kostýmní návrhy k filmu Miloše Formana *Amadeus* (1984) obdržel cenu americké filmové akademie Oscar. Za kostýmy k filmu *Valmont* (1989) stejného režiséra obdržel nejvyšší francouzskou filmovou cenu César.

Po zvolení Václava Havla prezidentem navrhl uniformy Hradní stráže. V roce 1990 inicioval založení Ceny Jindřicha Chalupeckého, jako spoluzakladatele oslovil také prezidenta Václava Havla a výtvarníka a básníka Jiřího Koláře. V roce 1993 se uskutečnila jeho rozsáhlá výstava v Alšově jihočeské galerii v Hluboké nad Vltavou, roku 1997 pak v Galerii hlavního města Prahy v Městské knihovně. Za dlouhodobý umělecký přínos v oblasti kinematografie obdržel v roce 2004 cenu Český lev.

Jako jediný Čech byl roku 2011 zařazen na výstavu *East of Eden* v budapeštském Ludwigově muzeu. Výstava se věnovala hyperrealistickým tendencím ve Spojených státech a v západní a východní Evropě. U příležitosti umělcových osmdesátin v roce 2012 uspořádala jeho retrospektivní výstavu Národní galerie v Praze.

V současné době žije a pracuje v Mukařově.

Josef N., 1978, 180 × 200 cm, olej na plátně oil on canvas >

Theodor Pištěk

was born on 25 October 1932 in Prague to a family of artists; his parents were the actor Theodor Pištěk and the actress Marie Ženíšková; his great-grandfather was the painter František Ženíšek from the "National Theatre generation".

Between 1948 and 1952 he attended the College of Applied Arts in Prague. In 1950, at the age of eighteen, he joined the Autoklub. At the Academy of Fine Arts in Prague he studied in the studio of Vratislav Nechleba (1952–1959) and he spent a final honours year in the studio of Antonín Pelc. At the Academy he met Hugo Demartini, Bedřich Dlouhý, Jan Koblasa, Jaroslav Vožniak and Karel Nepraš, with whom he established life-long friendship. The film director František Vláčil invited him to collaborate on the film *The White Dove* in 1959, where apart from the set design Pištěk also created the costumes. From that time he co-worked as costume designer on more than a hundred films.

His first solo exhibition took place in 1960 in the Prague Film Club. In 1962 the association of practical jokers called Palette of the Homeland was established, and Theodor Pištěk was one of its presidents. He created the costumes for František Vláčil's masterpieces *Markéta Lazarová* and *Valley of the Bees* (1967). At the Expo 1967 in Montreal he collaborated on the design of the exhibition *Man and His World*. In 1972 and 1973 he was nominated for the Czechoslovak national racing circuit team. In 1977 he successfully participated in the 9th International Festival of Painting in Cagnes-sur-Mer.

He received an Oscar from the American Film Academy for the costume designs for Miloš Forman's *Amadeus* (1984) and was awarded with the highest French film prize, the César, for the costumes for the film *Valmont* (1989) by the same director.

After Václav Havel was elected president, he designed the uniforms for the Castle Guard. In 1990 he initiated the founding of the Jindřich Chalupecký Award, and he also invited president Václav Havel and the artist and poet Jiří Kolář to be co-founders. In 1993 he had an extensive exhibition at the Aleš South Bohemian Gallery in Hluboká nad Vltavou and in 1997 in the Municipal Library at the Prague City Gallery. He received the Czech Lion award in 2004 for his long-term artistic contribution to cinematography.

As the only Czech he was included in the exhibition *East of Eden* in the Budapest Ludwig Museum in 2011 examining hyper-realistic tendencies in the United States and in Western and Eastern Europe. In 2012, on the occasion of the artist's eightieth birthday, a retrospective exhibition was organised in the National Gallery in Prague.

He lives and works in Mukařov.

Portrét pana P. Portrait of Mr P., 2015, 100 × 105 cm, olej na plátně oil on canvas

Rozmluva s Hawkingem Conversation with Hawking, 2019, 190 × 190 cm, barevné pastelky, mdf, dřevěný rám colour pencils, mdf, wooden frame

Ecce Homo, 1983, 140 × 140 cm, olej na plátně oil on canvas